

Universitätsbibliothek Paderborn

Johannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd Herbipolin Abbatis, viri suo aeuo doctiss. ... Partis Opera Historica, Qvotqvot hactenus reperiri potuerunt, omnia

Partim E Vetvstis Fvgientibusque editionibus reuocata, & ad fidem
Archetyporum castigata; partim ex manuscriptis nunc primùm edita ;
Qvorvm Catalogvm Aversa pagina exhibet

Iohannis Trithemii Spanheimensis Primo, Deinde D. Iacobi Maioris Apvd
Herbipolin Abbatis, viri suo æuo doctissimi Secvndæ Partis Chronica
Insignia Dvo - I. Coenobii Hirsavgiensis, Diœcesis Spirensis: eius
foundationem & progressum ab Anno Christi DCCCXXX. vsque ad Annum
MCCCLXX. II. Coenobii ...

Trithemius, Johannes

Francofvrti, 1601

De Baldemaro, Hvivs Loci Qvarto Abbate; Qvi præfuit annis 7. mensibus
11. diebus 17. & de gestis illius circa præsens monasterium.

urn:nbn:de:0128-1-17336

qui sex annis Prioris officium gessit, & postea sub Baldemaro abbate depositus fuit, causam depositionis non aliam habens nisi quod nimium in obseruantia monastica videretur remissus, sepiusque admonitus emendare contempsit, quæ causa plus quam sufficiens fuit ab omnibus comprobata.

Hoc anno S. Hildegardis virgo Christi, monialis nostri ordinis, fundatrix & Magistra coenobij sancti Ruperti iuxta Bingen 15. calend. Octobris moritur, anno ætatis suæ LXXXI. in dictione XIIII. sepulta cū magno honore ante maius altare præfatæ ecclesiæ, astantibus multis honorabilibus personis & tota congregatione. Hæc sancta virgo diuinis reuelationibus visitari à iuuentute sua meruit, ex quibus multa iussione diuina ad vtilitatem posterorum conscripsit. Verum cum esset Latini sermonis ignara, & præter simplicem psalmodiam nihil ab homine didicisset, interno Spiritus sancti magisterio edocta, omnem scripturam positionem seu constructionem orationis perfecte intellexit. Reuelationes autem suas & visiones cœlestes partim Latino partim Teutonico protulit eloquio; quas Gotfridus monachus S. Disibodi, capellanus & confessor eius, fecit latinas & cōgruas; redigens in eum ordinē & formam in qua hodie leguntur. Inter cætera vero eius volumina, magnum in eodē loco volumen, quod epistolas eius ad diuersos, Homilias, vitas sanctorum, & alia quæ diuinitus edocta edidit, continet: quod moniales istius loci eam propria manu scripsisse falso confirmant, cum & latini sermonis fuerit ignara, & ad scribendum propter crebras infirmitates & humidam caput penitus indisposita. Nihil enim eorum, quæ ibi ostenduntur hodie, propria manu scripsisse credendum est; quippe cum nesciret scribere, sed præfatus monachus omnia vel scripsit vel scribi procurauit.

S. Hildegardis moritur.

S. Hildegardis creatio.

MCLXXXI.

Hoc anno Adelgerus abbas huius monasterij tertius, obiit 6. nonas Iulij circa horam XII. in media nocte sepultus in choro fratrum ante gradus presbyterij: sub cuius abbatis regimine satis bona fuit disciplina regularis in præfati loco, & summa charitas inter fratres ac religiosa deuotio; quæ fama circumquaque laudabiliter diffusa, magnam fidelium populorum reuerentiam promeruit: Vnde quamplures largas huic loco elemosynas cōferentes, fratrum se orationibus commendarunt, nec solum in vicino consistentes beneficij suis fratrum inopiam releuare studebant: verum etiam de remotis locis homines fratrum deuotione prouocati huc suas elemosynas transmiserunt. Inter multos autem ponemus vel vnum, vt dictorum veritas comprobetur. Sic enim inter cætera fratres cuiusdam largienti sua huic monasterio scripserunt: *Beata memoria Wernerus pastor S. Columbe in Colonia, decem marcas dedit pro vinea in Monacha emenda, vt annuatim ei vel cognato suo Wilhelmo, abbas in Sponheim carratam vini persolueret. Post discessum autem auunculi sui Wilhelmus vineam supra memoratæ ville, accepta plena fraternitate ad eius fratrum obtulit, vt in annuersario Domini sui in pane & vino macrisque piscibus plenam charitatem habentes gaudeant in Domino, gratias ei pro hoc beneficio agentes. Quod vt ratum semper habeatur, presentis pagine attestatiōe sub abbatis anathemate firmatum est, vt si quis hoc cassare voluerit, vel cassauerit, deleatur de libro viuentium, & cum iustis non scribatur, nisi per penitentiam & satisfactionem resipuerit.* Cæteras autem donationes fidelium huic monasterio sub Adelgero abbate factas, cum plures fuerint, ad tollendum fastidium recensere hoc loco non volumus.

Adelgerus abbas tertius moritur.

Multa beneficia huic loco collata.

DE BALDEMARO, HVIVS LOCI QVARTO ABBATE, QVI præfuit annis 17. mensibus 11. diebus 17. & de gestis illius circa præfens monasterium.

ADELGERO autem tercio huius monasterij abbate (sicut diximus) mortuo atque sepulto, duo ex fratribus non fuerunt præfentes, quorum expectato aduentu, & tertio demum comparentibus, hoc est, 3. nonas Iulij, prior Eberoldus vna cum fratribus conuentualibus de noui abbatis electione cœpit habere tractatum, & post multos tandem tractatus, à saniore parte conuentus Baldemarus monachus huius loci, qui cantoris & armarij officium multis annis gesserat, fuit in abbatem electus, in quem & cæteri omnes vnanimiter præbuere consensum. Qui ordinatus à Christiano archiepiscopo Moguntino huic monasterio præfuit annis XVII. mensib. 11. diebus 17. vir satis religiosus & expertus in vtroque statu rerum claustralium. Hic fuit è comitatu Sponheimensi oriundus, in villa Creutzennacht, parentibus secundum seculum honoratis progenitus: qui sub Craffone abbate ad monasterium veniens monachus factus est, cum annorum esset 18. iuuenis bona indolis, & iam non mediocriter in principijs literariæ institutionis eruditus. Sororem habuit hinc in Clausa cum alijs factis virginibus pro Christi amore reclusam, quæ conuersionis

Baldemarus abbas quartus.

Craffone abbatis villa.

Trithe

Oper
Histoi

Clausula ampliatur.

illius ad religionem vel magna occasio fuit, cuius nomen erat Vdegeba, monialis valde deuota & sanctæ conuersationis, quæ illum suis admonitionibus dulcissimis conuertit. Factus autem abbas precibus & amore victus fororis, inclusorium nimis angustum ampliavit, & vsque ad duodenarium numerum forores in eo, Christo seruientes cõgregauit, quæ omnes de portione paternarum hæreditatum suarum & de laboribus manuum, sine huius monasterij incommodo, in communi viuabant.

MCLXXXIII.

Christianus archiepiscopus mortitur. Conradus archiepiscopus restituitur.

Christianus Archiepiscopus Moguntinus obiit, & Conradus restituitur, quem Imperator Fridericus propter adhesionem sedis Apostolicæ expulerat, præfuitque annis 17, & scripsit titulum sic: *Conradus Dei gratia Sabinensis episcopus, sanctæ Moguntinæ sedis archiepiscopus: Postquam nos diuina clementia post longum exilium nostrum Moguntinæ regimini Ecclesiæ restituit: ex officio nobis à Deo iniuncto, quia tenebamur & tenemur conuersaliter nostræ in cunctis ecclesiæ providere, omnia quæ ad rectitudinis statum & iustitiæ vigorem benigne reformare, &c.* Retinuit autem hunc titulum cum Episcopatu Sabinensi, quem fugato sibi (sicut supra dictum est) Alexander papa contulerat, quamdiu vixit.

Creutz-nachi villa concrematur.

Hoc anno 13. cal. Augusti in villa Creutznacht magnum incendium fuit exortum, per quod multæ domus combustæ sunt, & magna illata damna.

MCLXXXIII.

Hoc anno Baldemarus abbas magnam domum ad orientalem plagam (quæ modo est Refectorium inferius) & dormitorium fratrum superius edificauit, pro susceptione hospitum, à domo Abbatiali, in qua diuersas mansiones more veterum construxit, quæ omnes postea in aliam formam mutatæ sunt.

Lugardis monachus mortitur.

Hoc ipso anno Lugardis virgo monialis inclusa h'c, valde deuota, filia quondam Euerhardi militis de Sobernheim, 8. cal. Nouembris obiit, & in claustro huius coenobij sepulta fuit, de qua ferebatur, quod etiam visiones & reuelationes angelicas sæpe habuerit.

MCLXXXVII.

Eberoldus deponitur.

Hoc anno Eberoldus tertius Prior huius coenobij per Baldemarum abbatem deponitur, propterea quod nimis remissus in obseruantia disciplinæ regularis videretur. Hic in Prioratu quartus successit Rupertus monachus valde venerabilis & obseruantie regularis amator, cultor & seruator strenuus, qui mortuo Baldemaro in eius locum postea abbas electus est. Hic fuit natione Thuringus, honestis parentibus exortus, in scripturis tam diuinis quam humanis multum eruditus, de quo suo loco dicemus. Bibliothecam pro viribus suis multum ampliavit, & multa volumina scripsit, & scribi fecit.

MCLXXXVIII.

Murus huius monasterij in circuitu absolutus.

Baldemarus abbas murum in circuitu monasterij huius construxit & perfecit, quem Crafft abbas dudum incipiens & morte præuentus non consummauerat; quia non omnia in principio necessaria poterant compleri.

S. Hildegundis moritur. Virgo virginitatem habitum sumpsit. cap. 40.

Hoc ipso anno moritur Hildegundis virgo 12. cal. Maii in monasterio Schonangien-si, Cisterciensis ordinis in diocesi Wormatiensi, quæ sub habitu virginitatis muliebrem occultans, inter nouitios ibidem fuerat suscepta & nomine suo tacito se Iosephum appellauerat; cuius historiam Casarius monachus Heisterbacensis in prima dialogorum suorum distinctione * conscripsit.

MCLXXXIX.

Ida comitissa facta monialis.

Hoc anno Ida comitissa de Sponheim monialis facta est in coenobio S. Ruperti apud Bingas, mirabili visione sibi facta cœlitus inducta, ubi in sancta conuersatione arctissimaque poenitentia viuens omnibus castimonie & sanctitatis exemplar fuit. Soror eius fuit virgo illa sanctissima Margaretha de Hohenfels, in eodem coenobio Priorissa multis annis, quæ miraculis claruisse in vita perhibetur, & festum commemorationis eius in 4. calend. Nouemb. peragitur.

MCXC.

Eclipsis.

Hoc anno in vigilia S. Iohannis Baptiste fuit generalis & magna Eclipsis.

MCXCIII.

Discordia inter abbatem & villanos. Albertus Magnus nascitur. Et ipse Rupertus Prior.

Baldemarus abbas, anno regiminis sui 12. quandam discordiam cum villanis de Sponheim ratione pascuorum & nemorum habuit, quæ tamen per comitem Gerlacum & alios bonos amicos de consensu partium sedata est.

Hoc ipso anno Albertus Magnus postea dictus, in Laugingen Sueuiæ nascitur. Etiam hoc anno Rupertus Prior huius loci mirabilem visionem vidit, tam poenarum infernalium, quam etiam gaudiorum Paradisi, quæ cum minus consulte reuclasset, paralyti grauitate

